

20/06/2024

Έργα Πολιτισμού στα νησιά του Βορείου Αιγαίου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, επικεφαλής κλιμακίου του Υπουργείου Πολιτισμού, πραγματοποίησε διήμερη επίσκεψη εργασίας στα έργα που εκτελούνται από το ΥΠΠΟ, στη Μυτιλήνη. Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η Λίνα Μενδώνη προήδρευσε σε σύσκεψη παρουσία του Περιφερειάρχη Κωνσταντίνου Μουτζούρη.

Στη σύσκεψη μετείχαν τα αρμόδια διευθυντικά στελέχη του Υπουργείου Πολιτισμού, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες και υπηρεσιακά στελέχη της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Εξετάστηκαν τα έργα που υλοποιήθηκαν και υλοποιούνται από το ΥΠΠΟ από το 2019 έως σήμερα, με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου- ΕΣΠΑ 2014-2021 και τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης που διαχειρίζεται το ΥΠΠΟ, καθώς και τα έργα που χρηματοδοτούνται ήδη ή πρόκειται να ενταχθούν στο ΠΕΠ Β. Αιγαίου- ΕΣΠΑ 2021-2027.

Συγκεκριμένα, εξετάστηκαν έργα όπως, της προστασίας, αποκατάστασης και αναστήλωσης που εκτελούνται στο **Κάστρο της Μυτιλήνης**, συμπεριλαμβανομένων των Αποθηκών Σαπλιτζά και του οθωμανικού Ιεροδιδασκαλείου, της συντήρησης και αποκατάστασης του εμβληματικού μνημείου της πόλης της Μυτιλήνης, του Ναού του Αγίου Θεράποντα, του Τεμένους Βαλιδέ, των βραχωδών πρανών του Κάστρου της Μήθυμνας, **του Ναού της Παναγίας της Πέτρας**, και άλλα.

Επίσης, αποφασίστηκε η ένταξη νέων έργων στην προγραμματική περίοδο 2021-2027, όπως της αποκατάστασης του Φρουρίου στο Σίγρι, της αποκατάστασης των πύργων και μεταπυργίων του Κάστρου του Μολύβου, της αποκατάστασης της πυριτιδαποθήκης και του μεγάλου περιβόλου στο Άνω Κάστρο (Πύργος Βασίλισσας) και της αποκατάστασης του επιθαλάσσιου τείχους και της Οθωμανικής οικίας 11, στο Κάτω Κάστρο της Μυτιλήνης, του εκσυγχρονισμού του κτηρίου του Παλαιού Αρχαιολογικού Μουσείου της Λέσβου και της β' φάσης της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Μυτιλήνης και της αναστήλωσης και αποκατάστασης του σεισμόπληκτου Ναού της Ζωοδόχου Πηγής στη Βρίσα.

«Η πολιτιστική μας κληρονομιά, υλική και άυλη, καθώς και η σύγχρονη δημιουργία», δήλωσε στα ΜΜΕ η Λίνα Μενδώνη, με το πέρας της σύσκεψης, «είναι ένας τεράστιος οικονομικός και αναπτυξιακός μοχλός, που προσδίδει ιδιαίτερη δυναμική στην τοπική και περιφερειακή οικονομία. Η Ελλάδα, διεθνώς, είναι Μεγάλη Δύναμη στον τομέα του πολιτισμού, σεβαστή στους διεθνείς οργανισμούς και στα διεθνή fora. Τα νησιά του Βορείου Αιγαίου έχουν μοναδικό πολιτιστικό απόθεμα, το οποίο αποκαθίσταται, επ' αγαθώ, των τοπικών κοινωνιών. Με τον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, στο πλαίσιο της αγαστής συνεργασίας μας, εξετάσαμε τα έργα που χρηματοδοτεί το Υπουργείο Πολιτισμού, από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και κάναμε την ανασκόπηση εκείνων που χρηματοδοτούνται από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου 2014-2020. Από τον Ιούλιο του 2019, δρομολογήσαμε και εκτελούμε στα νησιά μας ένα συνεκτικό πρόγραμμα, της τάξεως περίπου των 80 εκατομμυρίων, κυρίως από ευρωπαϊκούς πόρους, το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης. Στην πόλη της Μυτιλήνης, με πόρους

του Ταμείου Ανάκαμψης αποκαθίσταται το Βαλιδέ Τζαμί, ένα πολύ σημαντικό μνημείο. Στο Μόλυβο γίνονται παρεμβάσεις στο κάστρο, στα τείχη, στα βραχώδη πρανή. Το ίδιο στη Χίο, στη Σάμο, στην Ικαρία, σε όλα τα νησιά μας, τα οποία είναι προικισμένα και ευλογημένα, να έχουν ένα τεράστιο απόθεμα, τόποι τους οποίους αγαπούμε ιδιαίτερα και υπηρετούμε, με πολύ μεγάλη υπερηφάνεια αλλά και ενσυναίσθηση.

Είχαμε την ευκαιρία να υπογράψουμε δύο Προγραμματικές Συμβάσεις για δύο σημαντικά μνημεία, την Παναγία της Βατούσας και τους Ταξιάρχες της Αγίας Παρασκευής. Εκτός, από το ΕΣΠΑ και από το Ταμείο Ανάκαμψης, διατίθενται και εθνικοί πόροι από την Περιφέρεια και από το Υπουργείο Πολιτισμού, ακριβώς για να προστατεύσουμε και να αναδείξουμε το πολιτιστικό μας απόθεμα. Πριν, από μερικές μέρες, υπέγραψα την απόφαση ένταξης της κεραμικής τέχνη του Δημήτρη Κουβδής, στον Άγιο Στέφανο Μανταμάδου Λέσβου, έτσι όπως υπηρετείται, εδώ και πολλές δεκαετίες. Οφείλουμε να την διαφυλάξουμε, να την προστατεύσουμε και να την αναδείξουμε. Η αναβίωση, υπό σύγχρονη μορφή, των παραδοσιακών μας τεχνών μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική και κοινωνική ευημερία των νησιών μας, όπως και όλος ο Πολιτισμός».

Στη διάρκεια της επίσκεψής της, η Λίνα Μενδώνη εγκαινίασε τις Αποθήκες Σαπλιτζά, στο Κάτω Κάστρο της Μυτιλήνης, έργο προϋπολογισμού 2,9 εκατομμυρίων ευρώ, που υλοποίησε η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου. Το έργο αφορά στην αποκατάσταση των αποθηκών Σαπλιτζά και στην κατασκευή ενός σύγχρονου μεταλικού κτιρίου, το οποίο στεγάζει τα εργαστήρια κεραμικής και λειτουργεί ως αποθηκευτικός χώρος για τις ανασκαφές της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου.

Στον χαιρετισμό της στην τελετή των εγκαινίων, η Λίνα Μενδώνη ανέφερε:

«Το Κάστρο, πραγματικός μάρτυρας των διαφόρων κυριάρχων και καθεστώτων, που γνώρισε διαδοχικά η Λέσβος, είναι στοιχείο αναπόσπαστα συνδεδεμένο και με τη νεότερη ιστορία της. Αυτήν την αδιάσπαστη ιστορική ενότητα θέλαμε να αναδείξουμε, όταν δρομολογήσαμε την αποκατάσταση και την ανάδειξή του, προσβλέποντας, παράλληλα, την απόδοσή του στους κατοίκους και τους επισκέπτες της Μυτιλήνης, όχι μόνο ως στατικού μνημείου, με πλούσιο παρελθόν, αλλά και ως ζώντος σύγχρονου συμπλέγματος με τεράστια δυναμική, για το μέλλον.

Έχοντας εξασφαλίσει, το Υπουργείο Πολιτισμού, χρηματοδοτήσεις άνω των 15.000.000 ευρώ από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την αναστήλωση, αποκατάσταση και ανάπλαση του Κάστρου, ενέταξε στο πρόγραμμά του δια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου, και τις εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης

των Αποθηκών Σαπλιτζά.

Η αποκατάσταση των Αποθηκών Σαπλιτζά προστίθεται στο ευρύτερο έργο της ανάδειξης και της βελτίωσης της επισκεψιμότητας του Κάστρου, ώστε να συνδεθεί οργανικά με το ιστορικό κέντρο της πόλης και να μετατραπεί σε αστικό χώρο πολιτισμού και αναψυχής, με πολλαπλές λειτουργίες. Το Κάστρο της Μυτιλήνης συνεπώς, γίνεται φιλόξενη εστία της σύγχρονης δημιουργίας και συνέχισης της επίζηλης νεότερης παράδοσης της Λέσβου, στις Τέχνες και τα Γράμματα. Αποτυπώνει, έκτυπα και το όραμά μας, η πολιτιστική κληρονομιά, να αποτελεί αυτονόητο στοιχείο της καθημερινότητας των πολιτών, σταθερή πηγή έμπνευσης της σύγχρονης δημιουργίας, αναπτυξιακό πολλαπλασιαστή που αλληλεπιδρά με την οικονομική δραστηριότητα. Η Μυτιλήνη απέκτησε ένα νέο πολυχώρο πολιτισμού, που εντάσσεται στο πυκνό δίκτυο πολιτιστικών τοποσήμων της πόλης και του νησιού».

Η Λίνα Μενδώνη, στο Δημαρχείο, είχε συνάντηση εργασίας με τον Δήμαρχο Μυτιλήνης Παναγιώτη Χριστόφα, επισημαίνοντας την ανάγκη ωρίμανσης μελετών που αφορούν, σημαντικά μνημεία του Δήμου, μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων Πολιτιστικής Ανάπτυξης, έτσι ώστε να υλοποιηθούν, τα επόμενα χρόνια, ακόμη περισσότερα έργα από το ΥΠΠΟ, στον Δήμο Μυτιλήνης. Η Υπουργός με το πέρας της συνεργασίας, έκανε την ακόλουθη δήλωση:

«Είχαμε μία πολύ εποικοδομητική συζήτηση με τον Δήμαρχο και τους συνεργάτες του, παρουσία των συνεργατών μου, Διευθυντών και Γενικών διευθυντών του Υπουργείου Πολιτισμού. Στον Δήμο Μυτιλήνης, το ΥΠΠΟ, μέσω του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης, πραγματοποιεί σειρά πολύ σημαντικών έργων. Ο αστικός ιστός, είναι χώρος που μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα, διότι οι πολίτες, στην καθημερινότητά τους, πρέπει να βλέπουν καθημερινά να βελτιώνεται το επίπεδο ζωής τους. Εξετάσαμε τα έργα τα οποία ήδη υλοποιεί το Υπουργείο στο Κάστρο, στο Βαλιδέ Τζαμί, στον Άγιο Θεράποντα. Κάναμε και τον προγραμματισμό ωρίμανσης περαιτέρω μελετών, για σημαντικά μνημεία του Δήμου Μυτιλήνης. Η ωρίμανση θα γίνει μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων πολιτιστικής ανάπτυξης, ώστε με την αναθεώρηση του ΕΣΠΑ 2021-2027, περί το τέλος του 2025- αρχές του 2026, να είμαστε έτοιμοι ώστε το Υπουργείο Πολιτισμού να υλοποιήσει, διά των υπηρεσιών του, περαιτέρω έργα, στη Μυτιλήνη».

Ακολούθησε αυτοψία του κλιμακίου του ΥΠΠΟ στο έργο αποκατάστασης και συντήρησης στον Άγιο Θεράποντα, το οποίο υλοποιείται από την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, καθώς και στο έργο αναστήλωσης και αποκατάστασης του τεμένους Βαλιδέ, που εκτελείται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων.

Στη συνέχεια, η Λίνα Μενδώνη τέλεσε τα εγκαίνια της περιοδικής Έκθεσης «Λατρείες Θεών στη Λέσβο», στο Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης, που διοργάνωσε η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου στο Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης. Στον χαιρετισμό της η Υπουργός ανέφερε:

«Τα πολύ σημαντικά ευρήματα της Έκθεσης «Λατρείες Θεών στη Λέσβο» ανασυνθέτουν, σε μεγάλο βαθμό, τη θρησκευτική, κοινωνική και εν τέλει οικονομική ιστορία της Λέσβου, στην αρχαιότητα. Δε θα πω τίποτα περισσότερο από το να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τον Παύλο Τριανταφυλλίδη και όλα τα στελέχη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου, διότι, παράλληλα με το πολύ μεγάλο έργο αποκατάστασης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων ολόκληρης της Περιφερειακής Ενότητας, φρόντισαν να υπάρχει και η συγκεκριμένη περιοδική Έκθεση. Οι περιοδικές εκθέσεις αποτελούν το συγκριτικό πλεονέκτημα των Μουσείων μας. Προφανώς, οι μόνιμες Εκθέσεις δηλώνουν την αρχαιολογία και την ιστορία κάθε περιοχής: Διδασκόμαστε το παρελθόν μας, τις ρίζες μας, γιατί χωρίς τη γνώση τους δεν μπορεί να υπάρξει ευοίωνα μέλλον. Όμως, οι περιοδικές εκθέσεις συμπληρώνουν τη γνώση μας, ανανεώνουν το ενδιαφέρον, πρωτίστως, των πολιτών και των δημοτών, αλλά και των επισκεπτών. Στόχος μας είναι να μην επισκέπτεται κάποιος μία φορά ένα Μουσείο ή έναν αρχαιολογικό χώρο, αλλά να επανέρχεται. Έτσι, μπορεί να αντιληφθεί αξίες και νοήματα, την ιστορία της τέχνης, της οικονομίας και της κοινωνίας, που φέρουν τα έργα τα οποία εκτίθενται».

Η επίσκεψη της Υπουργού Πολιτισμού, ολοκληρώθηκε με τη συνάντηση εργασίας με τον Δήμαρχο Δυτικής Λέσβου Ταξιάρχη Βέρρο, κατά την οποία συζητήθηκαν έργα και μελέτες που αφορούν στη συνεργασία του ΥΠΠΟ, της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου και του Δήμου. Στη συνάντηση, παρίστατο το εκκλησιαστικό συμβούλιο και ο εφημέριος της Ζωοδόχου Πηγής Βρίσας. Η Υπουργός βεβαίωσε ότι το έργο της αποκατάστασης του σεισμόπληκτου ναού, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί -από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου 2021-2027- συμπεριλαμβάνεται στη νέα προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ.

